

Література

1. Милка А. Теоретические основы функциональности в музыке / А.П. Милка. – Л.: Музыка, 1982. – 150с.
2. Лисенко О. В. Категорія "виконання" у призмі мовленнєвої парадигми музично-виконавської діяльності/Ольга Всеволодівна Лисенко// Міжнародний вісник. Культурологія. Філологія. Музикознавство. Вип. II (3) – К: Міленіум, 2014. – С 212-218.
3. Алефиренко Н. Ф. Теория языка. Вводный курс. Уч. пособ. – 5-е изд рот./ Николай Федорович Алефиренко. – М.: Изд. центр "Академия", 2012. – 384 с.
4. Мазель Л.А. Анализ музыкальных произведений. Элементы музыки и методика анализа малых форм / Лео Абрамович Мазель, Виктор Абрамович Цуккерман. – М.: Издательство Музыка, 1967. —751с.

References

1. Milka, A. (1982). Theoretical basis of the functionality in music. Leningrad:Muzyka [in Russian].
2. Lysenko, O.V. (2014). Category "performance" in the prism of speech paradigm of music and performing activities. Internation Journal. Culturology. Pfilology. Musicology. Milenium, II(3), 212-218 [in Ukrainian].
3. Alefirenko, N.F. (2012). Theory of language. Introduction course. Teaching aid. Moscow: Izd.centri "Akademii" [in Russian].
4. Mazel, L.A., Cukerman, V. A. (1967). Analysis of the musical compositions. Elements of music and analysis of the little forms. Moscow: Izd. Muzyka [in Russian].

УДК 792.027

Попова Алла Борисівна
Народна артистка України, доцент,
професор кафедри джазу та естрадного співу
Київського національного університету
культури і мистецтв
5292485@rambler.ru

**СЦЕНОГРАФІЯ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО МУЗИЧНОГО ТЕАТРУ
(НА ПРИКЛАДІ ОПЕРИ "КОРІОЛАН" В.ТРОЇЦЬКОГО)**

Стаття присвячена дослідженню особливостей сценографії сучасного українського музичного театру, зокрема на прикладі опери "Коріолан" В.Троїцького. Розглядаються основні засоби створення цілісного образу. Музична полістилістичність та різнобарвність поєднується в єдине ціле завдяки майстерній сценографії: декораціям, костюмам, гриму. Втілення провідних ідей європейського театрального мистецтва на тлі музичного колажу провідних жанрів ХХ століття створює неповторне та цікаве явище в українському культурно-мистецькому просторі.

Ключові слова: нова опера, сценографія, полістилістика, театр, "Коріолан".

Попова Алла Борисівна, Народная артистка Украины, доцент, профессор кафедры джаза и эстрадного пения Киевского национального университета культуры и искусств

Сценографія сучасного українського музичного театру (на прикладі опери "Коріолан" В.Троїцького)

Стаття присвячена дослідженню особливостей сценографії сучасного українського музичного театру, зокрема на прикладі опери "Коріолан" В.Троїцького. Розглядаються основні засоби створення цілісного образу. Музична полістилістичність поєднується в єдине ціле завдяки майстерній сценографії: декораціям, костюмам, гриму. Втілення провідних ідей європейського театрального мистецтва на тлі музичного колажу провідних жанрів ХХ століття створює неповторне та цікаве явище в українському культурно-мистецькому просторі.

Ключевые слова: новая опера, сценография, полистилистика, театр, "Кориолан".

Popova Alla, People's Artist of Ukraine, associate professor, professor of the jazz and pop singing chair, Kyiv National University of Culture and Arts

Scenography of modern Ukrainian musical theater (V.Troitskyi's opera "Coriolanus")

The article investigates the features of the scenography of modern Ukrainian musical theater on example of V.Troitskyi's opera "Coriolanus". The main means of creating a unified and coherent image are reviewed. Music polystylistics combines into a single unit thanks to the workshop scenography: sets, costumes, make-up. Incarnation of the leading ideas of the European theater art background collage of musical genres leading XX century create a unique and interesting phenomenon in Ukrainian cultural and artistic space.

One of the most important musical genres in the history of music is opera. Its appearance was prepared by the development of the theater. The first origins can be seen even in the ancient Greek tragedies and ancient Egyptian mysteries. Actually after its approval, Italian drama per musica, which had appeared in the XVI century, eventually spread throughout Europe. This future Italian opera represented the combination of music, poetry, drama and theatrical art.

At the beginning of the XXI century we can see the new modification of the genre – "new opera". In today's culture it is a very popular genre in the world that demonstrates the essence of the modern era. Opening kind of ancient Greek tragedy was a "new opera" directed by Vladyslav Troiytskyi's "Coriolanus". Availability of the polystylistics as the

basis of musical language in the formulation V.Troyitskyi's "Coriolanus" creates a situation where it plays an integrative function of scenography.

Actually scenography in the XX century is characterized by certain trends that were clearly expressed by V.Meyyerhold in 1920. Vanguard direction and a new technique of acting required breaking of old decorative systems.

Opera or rather "new opera" V.Troyitskyi's "Coriolanus" is an interesting and groundbreaking phenomenon in Ukrainian art space. The story of the ancient biographies, which masterfully embodied in W. Shakespeare's tragedy was the basis for the work, which is very important and organically sounded in the XXI century. An important formative role in this opera is played the scenography. It helps reveal the originality of images of the main characters, creates the right mood and emotional exercises integrating function with respect to polystylistics musical component. This event has become an important step in the development of modern Ukrainian music theater and can serve as a model for the future functioning of the synthetic genre.

Key words: new opera, set design, polystylistics, theater, "Coriolanus."

Вершинами музики є два жанри – опера та симфонія, які уособлюють розвиток вокального та власне інструментального її різновидів. Саме опера впродовж всього часу свого існування була і залишається одним з яскравих явищ, привертаючи увагу широких верств населення. Опера – це особливий вид театрального мистецтва, що вимагає до себе пильної уваги. Інтерес глядачів до опери був зумовлений не лише наявністю музичного компонента, а й яскраво представленою сценографією. Отже, дослідження останніх досягнень у сфері музичного театру є актуальною проблемою, яка буде сприяти формуванню уявлення про ті фактори, які впливають на сприйняття синтетичних жанрів та можливостей їх подальшого розвитку.

Мета статті полягає в дослідженні особливостей сценографії сучасного музичного театру на прикладі опери "Коріолан" Владислава Троїцького.

Основою дослідження стали праці класика театрального мистецтва ХХ століття В.Мейєрхольда, відомого французького філософа Гі Дебора та статті сучасних дослідників, зокрема С.Триколенко. Також застосовуються публіцистичні статті, присвячені прем'єрі опери "Коріолан" у постановці В.Троїцького.

Одним з найбільш значимих музичних жанрів в історії музичного мистецтва є опера. Її поява була підготовлена розвитком театру, перші виточки можна вбачати ще у давньогрецьких трагедіях та давньоєгипетських містеріях. Після свого затвердження італійська *drاما per musica*, що з'явилася в XVI столітті, з плином часу поширилася по всій Європі. Італійська опера представляла поєднання музики, поезії, драматургії та театрального живопису.

Довга історія опери, її триумфів та занепадів сприяла постійній увазі до цього жанру. Історія академічної музики нараховує багато творів українських композиторів, в тому числі й сучасних, для яких цей жанр стає мірилом високої професійності та творчої майстерності. Проте в ХХ ст. виникає ряд жанрів, близьких до опери, але пов'язаних з поп- та рок-культурою, а саме мюзикл та рок-опера. Всі різновиди опери постійно знаходяться в репертуарі всіх театрів світу, проте останнім часом почастішали спроби оновити чи модифікувати цей жанр. Яскравим прикладом цього були монодрами або моноопери ХХ ст.

На початку ХХІ ст. ми можемо спостерігати за новою модифікацією цього жанру – "ною оперою". В культурі сьогодення це дуже популярний у всьому світі жанр, який якнайкраще демонструє сутність сучасної доби. Поєднання досягнень музики, театру, танцю, живопису викликає інтерес як у публіки, так і у постановників. У сфері культури відбувається постійна взаємодія традицій та інновацій. За визначенням Гі Дебора, представника французької філософської думки, "боротьба між традицією та оновленням – принцип внутрішнього розвитку культури історичних суспільств – може продовжуватись лише через постійні перемоги оновлення. ...інновація в культурі провадиться не чим іншим, як всім історичним розвитком в цілому, який, усвідомлюючи свою узагальненість, прагне перевершити власні культурні передумови і рухається до усунення будь-якого поділу" [3, 181].

Дійсно, в історії музичної культури можна спостерігати постійне повернення якихось традицій та їх внутрішнього оновлення шляхом змінення музичної мови, драматургії чи структури. Своєрідним відкриттям давньогрецької трагедії виступає "нова опера" режисера Владислава Троїцького "Коріолан". Прем'єра цього твору відбулась 29 листопада 2014 року за однойменною п'єсою Вільяма Шекспіра, а 28 лютого 2015 в Центрі культури та мистецтв "КПІ" відбувся другий показ опери. Цей драматичний твір був вибраний не випадково. На думку режисера і керівника проекту Влада Троїцького, більш актуальний і болісний текст для постановки у театрі сьогодні знайти складно. В основі трагедії Шекспіра – життєпис давньоримського вождя Гая Марція Коріолана, із змалюванням політичних інтриг та бунту народу проти свого лідера.

Сам В.Троїцький досить цікаво пояснює своє звернення до жанру опери, яку він прагне внутрішньо оновити, актуалізувати цей жанр та наблизити до сучасної публіки. "У ХVІІІ столітті опера була популярним жанром, місцем сили, місцем тусовки. Сьогодні, на жаль, класична опера через свою деколи архаїчність, іноді бутафорські форми, втратила частину глядача, особливо молодого. Швидкість мислення сучасної людини куди вище, ніж того, хто жив у ХVІІІ столітті. Тому говорити з нами нинішніми потрібно на нашій мові. Так що я визначаю для себе нову оперу дуже просто: це розмова із сучасною утвореною публікою на її мові. А моє завдання як режисера – щоб публіка потрапила всередину тканини спектаклю, щоб емоційно вона опинилася разом з нами, щоб "Коріолан" став нашою спільною подорожжю" [1].

Ця постановка викликала низку як позитивних, так і негативних відгуків. Спробуємо проаналізувати дану мистецьку подію з позиції досягнень сценографії. Декорація створюється за допомогою різноманітних

виразних засобів, що використовуються в сучасному театрі – живопису, графіки, архітектури, мистецтва планування місця дії, особливої фактури декорації, освітлення, сценічної техніки, проекції та ін. Загалом декорації можна розподілити на: кулісно пересувні, кулісно-арочно підйомні, павільйонні, об'ємні, проекційні. Насамперед варто зауважити, що завдяки розвитку комп'ютерних технологій в найкращих оперних театрах світу, в тому числі і в Національній опері України, останнім часом режисери почали частіше звертатись у нових постановках не до використання звичайних декорацій (намальованих на полотні), а до проекційних.

Софія Триколенко, здійснюючи аналіз сучасного театру, зазначає, що саме сценографія може створити той матеріал, на основі якого може проявлятися творча індивідуальність як режисера, так і актора. "Сценографія, яка створює візуальне середовище для режисерського рішення і акторської гри, є невід'ємною частиною вистави. Вона втілює у собі інтегрований синтез мистецтв. Застосування різних матеріалів, новостворених чи просто раніше не використовуваних у театрі, дає широкі можливості для художника: формування фантастичних, феєричних, метафоризованих декорацій відбувається саме завдяки використанню нетипових для традиційного театру матеріалів" [7, 1443].

Звернення до Шекспірівських сюжетів, які вже давно стали основою репертуару практично всіх театрів у якості п'єс, опер та балетів, потребує значних зусиль з боку режисури. В наш час існує велика кількість кінострічок, знятих за мотивами п'єс знаменитого драматурга. І класичні постанови, і експериментальні вимагають, з одного боку, дотримання певних традицій, а з іншого – певної новизни, яка виправдовувала б необхідність цієї вистави. "Історія втілення шекспірівської драматургії на сцені ХХ століття – одна з найяскравіших сторінок сучасного театру. Як правило, за постановки п'єс Шекспіра беруться або відчайдушні молоді режисери і художники, або, навпаки, визнані, досвідчені майстри. Тому сценографія шекспірівських вистав настільки багата творчими пошуками і відкриттями, що, по праву, дозволяє віднести її до найбільших явищ в історії світової театральної культури" [6].

У деяких музично-сценічних творах провідною є роль музики, яка бере на себе основну інтегративну функцію, а сценографія може відігравати другорядну роль. Проте наявність полістилістики, як основи музичної мови в постановці В.Троїцького "Коріолан", створює ситуацію, коли інтегративну функцію відіграє саме сценографія. С.Триколенко вказує на те, що "структура театрального дійства передбачає поєднання всіх складових вистави – декораційного, музичного, хореографічного оформлення, акторської гри" [7, 1443]. Проте треба зазначити, що складові компоненти можуть займати абсолютно різні за значенням місця у композиції. Певні складники можуть бути представлені досить скромно, навіть одноманітно, компенсуючи яскравість та багатоманітність інших. Саме так вирішує свою постановку В.Троїцький. Музичний матеріал є досить різнобарвним, але, натомість досить скромним є вираження кольорової гами постановки та проекційних зображень.

Розглянемо більш детально різні компоненти постановки. Музичну палітру опери утворюють поєднання тембрів акустичних інструментів та електроніки, академічної та народної манер співу, складних гармоній та сучасних драйвових ритмів. В розділах композиції твору, де відбувається ансамблева декламація основних персонажів, в музичній мові присутні елементи атональної музики, напруженого характеру, яка створює ефект шумового поля. В сольних номерах, як-от соло Віргілії, що виконується на англійській мові, яскраво виявляється ладова перемінність мажоромінору. За жанровими витоками нагадує шотландські балади. В ансамблевому номері, який йде за соло, можна прослідкувати жанрові витоки танго. Інтонанції українських народних плачів присутні у партії Віргілії під час реплік Коріолана. Ця полістилістика створюється насамперед завдяки тому, що цей твір є насправді результатом колективної творчості, адже немає автора музики і немає автора лібрето. Написання твору відбувалось у процесі колективної імпровізації, якою керував Троїцький. Кожний "співавтор" привніс свою мелодіку, яка поєднала найбільш яскраві напрямки ХХ ст.: академічну атональну музику, World music – шотландські балади, танго, стилістика рок-музики. Досить різнобарвним є і склад оркестру – поєднання звучання електронної музики, скрипки, ударних, гітари, акордеону, віолончелі.

Власне сценографія у ХХ столітті характеризується певними тенденціями, які зміг яскраво висловити В.Мейєрхольд ще у 1920 році. Авангардна режисура та нова техніка акторської гри вимагали ломки старих декораційних систем. "Ми хочемо втекти з коробки театру на відкриті сценічні поля майданчики, – і наші художники, кидаючи кисть, з великим задоволенням візьмуть у руки сокиру, кирку і молот та почнуть висікати сценічні прикраси з самої природи" [4, 16].

Саме до такого об'єднання акторів та глядачів прагне у своїй постановці Троїцький. Актори, вдягнені у буденний сучасний одяг – чорні пальто, шкіряні плащі. Сценографія декорацій, змальованих на полотні, замінюється проекціями. Наближеність до сучасності посилюється застосуванням панорам буденно-сірих житлових багатоквартирних будинків, проекцій будівельного рихтування та власне побудованими залізними конструкціями. Єдине, що відрізняє акторів від публіки, дві кольорові стрічки, які яскраво виділяються на обличчях – червона на лінії очей, чорна на лінії губ. Можна в цьому вбачати аналогію з грецьким театром, в якому актори були вдягнені в маски. У Троїцького ці маски намальовані на обличчі. Ю.Володарський влучно зазначає у своїй рецензії на оперу "Коріолан": "Пром-зона в "Коріолані" все ж таки з'явиться – як відеопроєкція. Задній план виконує у виставі роль екрану, на якому постають то труби підвальних комунікацій, то обшарпаний багатоквартирний будинок, то краєвид із вікна потяга: сіро, похмуро, дощ. Уся ця чортівня сучасності йде контрастом до античності, яка твориться на сцені, до піднесених шекспірівських пристрастей" [2].

Лаконічним та дуже продуманим є використання освітлення. Превалювання темноти, з якої виринають головні постаті на початку опери, символізують ту темряву, якою охоплені думки та емоції головних героїв. Для постанови важливим є створення певної атмосфери, яка виникає ще до початку власне акторської гри. В.Мейєрхольд писав: "У театрі завжди потрібен був супровід музики, завжди потрібен був танець... Гра нас цікавить не як така, а нас цікавить перед гра, бо та напруга, з якою глядач чекає, важливіша того напруження, яке виходить від вже отриманого і розжованого. Театр як раз не на цьому побудований. Він хоче купатися в цих очікуваннях дії. Це його набагато більше цікаве, ніж саме здійснення" [2, 77].

До речі, в опері можна вбачати вплив кінострічки "Коріолан" (2011), яка стала режисерським дебютом Ральфа Файнса. Саме там події переносяться у сучасний антураж. До того ж на обкладинці фільму, виконаній у чорно-білій кольоровій гаммі, на обличчях Марція Коріолана та Тулла Авфідія виділяються криваво-червоні полоси. Саме ця ідея була втілена у гримі всіх героїв нової опери В.Троїцького. П.Гудімов, відомий музикант, екс-учасник гурту "Океан Ельзи" охарактеризував даний проект наступним чином: "Просто фантастично. Влад вийшов на другий рівень. Це масштаб, який наповнений смислами. І ніякої спекуляції" [5].

Також продуманою є акторська гра. Попри строкатість музичного матеріалу та мінімалістичність зовнішньої дії та оточуючого декоративного антуражу акторська гра є дуже продуманою та позбавленою імпровізаційності (у гарному сенсі слова). Кожний погляд, рух долонь чи поза дихає щирістю та сприяє тому, що глядач занурюється у дію та долучається до неї, співпереживаючи. Безперечно, яскрава обдарованість В.Троїцького як театрального режисера не могла не вплинути на активну роль саме театральної афектованої мови, декламації, яка присутня у партіях персонажів.

Гудімов, який постійно та активно бере участь у проектах, а отже, знаходиться на гребені найактуальніших подій сучасної культури України вказує, що "Коріолан" став дійсно оперою, а не театральною виставою. Він зазначає: "Що мене вразило найбільше – мінімалістичність. Коли на сцені всього 13 чоловік. Ще одне відкриття – зазвичай музика є у Троїцького жанром супроводу. А "Коріолан" – це сучасна опера з прекрасною музичною формою, сценографією. Абсолютно актуальна" [5]. Дійсно, така невелика кількість діючих осіб допомагає сконцентрувати увагу на внутрішніх переживаннях головних персонажів. Дія переноситься не лише з давньоримського світу у сьогодення, але й виявляється позбавленою зовнішньої дієвості, активності. Розвиток відбувається за рахунок музичної лінії, яка, в даному випадку стає вираженням емоцій персонажів. Цей твір можна вважати не лише відкриттям нового, але і спробою відродити давнє. Невелика кількість акторів та обмеженість у часі, просторі та дії наближають нас до витоків опери і європейського театру, а саме до давньогрецької трагедії. Це своєрідний ренесанс цього катарсичного дійства, проте на мові, яка зрозуміла людині XXI століття.

Опера (або точніше "нова опера") "Коріолан" В.Троїцького є цікавим та новаторським явищем в українському мистецькому просторі. Залучення сюжету з давньоримських життєписів, який майстерно втілив у своїй трагедії В.Шекспір, стало основою твору, який досить органічно та актуально пролунав у XXI ст. Важливу формоутворюючу роль у цій опері відіграє сценографія, яка допомагає розкрити своєрідність образів головних персонажів, створити потрібний емоційний настрій та здійснює інтегруючу функцію щодо полістилістики музичного компоненту. Ця подія стала важливою віхою у розвитку сучасного українського музичного театру та може слугувати своєрідним зразком для подальшого функціонування цього синтетичного жанру.

Література

1. Влад Троїцкий ставит оперу "Кориолан": главное о премьерe [Электронный ресурс]. – Режим доступу: <http://www.vogue.ua/culture/troickij--koriolan4644.html>.
2. Володарський Ю. Опера на коліні: "Коріолан" Влада Троїцького // [Електронний ресурс] / Володарський Ю. – Режим доступу: <http://forbes.ua/ua/lifestyle/1383931-opera-na-kolini-koriolan-vlada-troyickogo>.
3. Дебор Г. Общество спектакля / Ги Дебор // [пер. с фр. С. Офертаса и М. Якубович]/Дебор Г. – М.: Издательство "Логос", 1999. – 224 с.
4. Мейерхольд В.Э. Статьи, письма, речи, беседы: В 2 ч. /Мейерхольд В.Э. – М.: Искусство, 1968. – Ч. 2. – 643 с.
5. Первое впечатление: премьерa оперы "Кориолан" в постановке Влада Троїцкого [Электронный ресурс]. – Режим доступу: <http://delo.ua/lifestyle/pervoe-vpechatlenie-premera-opery-koriolan-v-postanovke-vlada-284526/>.
6. Современная сценография произведений Шекспира [Электронный ресурс]. – Режим доступу: http://shakespeare.kspu.edu/index.php?option=com_content&view=article&id=176&Itemid=80.
7. Триколенко С. Сучасна українська сценографія на прикладах вистав Київського академічного Молодого театру /Триколенко С. // Народознавчі зошити. – № 6 (120), 2014. – С.1443-1447.

References

1. Troyckij V. (2014) Operas "Coriolanus": the main thing about the premiere Retrieved from <http://www.vogue.ua/culture/troickij--koriolan4644.html> [in Russian] .
2. Volodars'kyj Ju. (2014) Opera "Koriolan" Vlad Troitskogo Retrieved from <http://forbes.ua/ua/lifestyle/1383931-opera-na-kolini-koriolan-vlada-troyickogo>[in Ukrainian].

3. Debord G. (1999) *Society of the Spectacle*, Guy Debord. Moscow. [in Russian].
4. Meyerhold V. (1968) *Articles, letters, speeches, interviews: At 2 Vol. Part 2*. Moscow. [in Russian].
5. Hladskiyh E. (2014) *First impression: the premiere of "Coriolanus,"* directed by Vlad Troitsky. Retrieved from <http://delo.ua/lifestyle/pervoe-vpechatlenie-premera-opery-koriolan-v-postanovke-vlada-284526/> [in Russian].
- 6 *Modern scenography works of Shakespeare* (2013) Retrieved from http://shakespeare.kspu.edu/index.php?option=com_content&view=article&id=176&Itemid=80 [in Russian].
7. Trikolenko S. (2014) *Modern Ukrainian scenography on butts VISTAA Kyiv academic young theater*. *Narodoznavchi zoshiti*. 6 (120), 1443-1447 [in Ukraine].

УДК [726.591+246.5](477-25)"16/18"

Рижова Ольга Олегівна
кандидат мистецтвознавства,
провідний науковий співробітник
відділу наукової реставрації
та консервації рухомих пам'яток
Національного Києво-Печерського
історико-культурного заповідника
rizova@ua.fm

ОСОБЛИВОСТІ ІКОНОГРАФІЇ ЗОБРАЖЕНЬ НА ІКОНАХ З УСПЕНЬСЬКОГО СОБОРУ КИЄВО-ПЕЧЕРСЬКОЇ СВЯТО-УСПЕНСЬКОЇ ЛАВРИ

У статті здійснено мистецтвознавчий аналіз ікон з Успенського собору, які зберігаються у фондах Національного Києво-Печерського історико-культурного заповідника. В результаті техніко-технологічних та іконографічних досліджень пам'яток уточнено атрибуцію і окреслено особливості іконографії.

Ключові слова: ікони з Успенського собору, атрибуція, іконографія, Києво-Печерська Лавра.

Рижова Ольга Олегівна, кандидат искусствоведения, научный сотрудник отдела научной реставрации и консервации Национального Киево-Печерского историко-культурного заповедника.

Особенности иконографии изображений на иконах из Успенского собора Киево-Печерской Свято-Успенской Лавры

В статье представлен искусствоведческий анализ икон из Успенского собора, хранящихся в фондах Национального Киево-Печерского историко-культурного заповедника. В результате технико-технологических и иконографических исследований памятников уточнена атрибуция и обозначены особенности иконографии.

Ключевые слова: иконы из Успенского собора, атрибуция, иконография, Киево-Печерская Лавра.

Ryzhova Olga, PhD in Arts, research associate, the scientific restoration and conservation department National Kyiv-Pechersk Historical and Cultural Reserve

Iconography's features of images on icons from Uspensky Cathedral of Saint-Uspensk Kiev-Pechersk Lavra

The article presents the art criticism analysis of icons from Uspensk cathedral, which are stored in the collections of the National Kyiv-Pechersk Historical and Cultural Reserve.

As a result of technical and technological research and iconographic studies of monuments, the attribution was verified and iconography's features were identified.

Consideration of some icons from the museum collections NKPIKZ provides additional material for various comparisons, iconographic analysis; extends and supplements knowledge about XVIII century Lavra icon. Made on request of clerics in workshops of Kiev-Pechersk Lavra, these works significantly expand the idea of time, artists, artistic techniques and tastes of customers.

Now, there are enough possibilities for a more thorough and detailed review of Lavra icon painting works of the XVIII century: works of 1970-2000 years, published by national researchers on individual monuments, icons uncovered from under latest layers. There we got a need to summarize the available material and complement it with works that have not yet entered into scientific circulation, or those that have not got yet exhaustive interpretation.

The relevance of this publication is to identify the features of interpretation of iconic image in the XVIII century Lavra icon painting.

The purpose of the article is to introduce the icons from the Assumption Cathedral, which are stored in the collections of the National Kyiv-Pechersk Historical and Cultural Reserve, to scientific circulation. Consideration of the characteristics of these icons, namely technical and technological components of the composition and iconography allowed specifying their attribution.

Icons of different shapes from the fund collection NKPIKZ: "This is the tabernacle of God, this is man" (CPL-G-674), "The Virgin Kup'yatyska with saints Gregory the Theologian, Basil the Great, John Chrysostom, St. Nicholas" (CPL-G-673), "Archangels" (CPL – G – 675 – 746, – 747 – 748) and "God the Father" (CPL-G-671), constitute a single stylistic and equal by the technical and technological parameters group. The icon-locket "The Ascension of the Virgin" (CPL-G-NDF-419) also joins the group. All icons were found during excavations of the Dormition Cathedral's ruins in 1947; the locket depicting the "the Ascension of the Virgin" was found in 1976. All icons of the small size, made on solid copper plates, produced by forging and contour cut with scissors; painting performed in oil technique using leaf gilding and colored varnishes.